

og Excesfer ste — jeg kommer her til at tænke paa, at det dog ikke altid er Tilfældet. Jeg hører jo hjemme i en Egn, hvor vi ikke egentlig ere kjendte for at være.... (En Stemme: driffældige!) ... nei, just ikke driffældige, men tilbøielige til at gjøre Opstand overfor det bestaaende Politit. Det er jo bekjendt fra Historien forleden Aar paa Brønderslev Marked. Men jeg vil sige, den Gang var det vistnok ikke Spiritus, der fremkaldte de Excesser, som den Gang fandt Sted, men snarere en Institution, som gaar under Navn af Gendarmer, som i Virkeligheden fremkaldte disse ulykkelige Forhold. Men der er netop dette, jeg vil henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa, at vi komme til en høj Beskatning, hvorved vi faae en virkelig Indskrænkning i Drifkeriet, hvilket vil bidrage til, at vi ikke behøve nær saa meget Politit, som vi have for Dødblikket. Det er kun det, jeg har fundet Anledning til at sige.

Rjær: Det har ikke været min Mening at tage Del i denne Debat, thi jeg deler fuldstændig de fromme Ønsker, som ere fremsatte fra alle Sider om, at det var ønskeligt, at Nydelsen af spirituøse Drikke blev mindre iblandt Folk; men jeg synes, at Diskussionen er ført paa en ensidig Maade, og det er det, der har fremkaldt mig. For det Første er det Brændevin først og sidst; det er den Kjæphest, man rider ved alle Leiligheder; nu var det særlig den ærede sidste Taler, som jeg ikke er fri for at bebrejde, at han gjorde det saa stærkt, at han jo derved tager Sigte paa den Klasse af Medborgere, hvortil han og jeg nærmest hører. Jeg vil nu protestere imod, at Nogen paastaar, at vi ere mere fordrutne end andre Samfundsklasser, og jeg maa sige, at jeg har saa megen Erfaring, at jeg veed, at jo høiere vi komme op i Samfundsklasserne, des mere fordrutne blive de. Hvis vi paa samme Tid, da vi behandle dette Lovforslag, kunne tage Sigte paa dem og deres moraliske Liv, saaledes som det er i Henhold til Drifkeriet, lad os saa faae det med; men at vi her kun tage Sigte paa en enkelt Klasse Medborgere, synes jeg ikke om. Det, som skulde være det virksomste Middel, er en høj Skat; det forstaar jeg nok; men er man saa belavet paa at bestaae Vin, Cognac, Rom og de øvrige Drikkevarer lige ned til Brændevin? thi jeg hører ikke Andet nævne end Brændevin og saa bayerisk Øl. Nu anførte særlig den ærede Forslagsstiller den Ulfst, der er paa Landet, at Ungdommen hengiver sig til Nydelsen navnlig af bayerisk Øl og jeg vil oprigtig tilstaa, at det er et Punkt, jeg tillægger Betydning, og som jeg

vil give det eventuelle Udvalg Anvisning paa at tage under Behandling og tænke lidt mere paa at hævne. Jeg har den samme Erfaring, at Nydelsen af Spiritus overdrives forskjellige Steder, naar Ungdommen samles om Aftenen efter Arbejdstid i Rhynger; naar det saa er let at faae bayerisk Øl, saa begynder det med en Omgang, og det bliver til flere Omgange, indtil Alle blive fulde. Hvis man nu ikke kan forhøje det — hvad jeg ikke gjerne vil være med til — saa vil jeg sige, at jeg deler den Opfattelse, at man skal indskrænke Udsalgsstederne paa Landet; men derved komme vi i Modstrid til, hvad der er fremkommet om, hvorledes Forholdet er i Byerne; thi det er dog sandt nok, at Byerne ere meget mere Arnesteder for Nydelsen af Spiritus, end Tilfældet er paa Landet. Jeg vil henlede det vordende Udvalgs Opmærksomhed paa Følgende: For at forhindre de unge Menneſter i at odelægge deres Penge og dem selv ved overdreven Nydelse af bayerisk Øl, naar de samles i Rhynger paa Gaden om Aftenen, saa kunde man jo sige: Udsalg af bayerisk Øl maa ikke finde Sted f. Ex. fra Kl. 6 Eftermiddag til den og den Tid om Formiddagen under den og den Straf, og det maa saa være en meget stor Mulkt, hvis dette Forbud overtrædes. Saa have de ved disse Sammentømster ingen Anledning til at drikke; hvis det sker, saa vil man i alt Fald en lille Smule hævne det, man tager Sigte paa. Det er i Grunden det, jeg ventter af dette Lovforslag, hvis man virkelig for Alvor skulde gaa til en høj Beskatning. Nu hører jeg rigtigt nok, det ærede Medlem smigres sig med, at det skulde være Kommunerne, der skulde have denne Skat. Det kommer vel vi og Finanzministeren til at rykkes om, thi vi kjende jo nok hans Tilbøielighed til at fiske for Statskassen, og det ærede Medlem skal nok faae at se, at give vi ham først Tag i Enden af Linen, skal det vise sig, at Statskassen fløder det Hele til sig, og det ærede Medlem vil med mig komme til at staa stufset overfor de Forventninger, vi have om, hvad der vil kunne naaes ad den Vej. Net, jeg ser ikke rettere, end at, ved hvad der hidtil er kommet frem, har man ikke naaet Andet end at udtale nogle fromme Ønsker om det og det, og man har ikke ramt, hvor man har sigtet ved dette Lovforslag. Men kan det vordende Udvalg faae Noget ud af det, saa kunne vi jo se derpaa og undersøge, om det mulig kunde tjene til Grundlag for et videre-gaaende Forslag. Det skulde jeg ikke have det Mindste imod. Men jeg vil slutte med at sige, at vil man Noget paa dette Omraade, saa hør man tage fat over hele Linen,